

BM-II.059.1.646.2024

Warszawa,/elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 6091 Pani Posłanki Elżbiety Anny Polak w sprawie rozszerzenia zakresu podmiotowego ustawy o rencie socjalnej, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Przesłanki przyznania świadczenia w postaci renty socjalnej reguluje ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. z 2023 r. poz. 2194 i 1615). Na jej podstawie renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej i całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- przed ukończeniem 18. roku życia,
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej i przed ukończeniem 25. roku życia,
- w trakcie kształcenia w szkole doktorskiej, w trakcie studiów doktoranckich lub podczas aspirantury naukowej.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Tytułem do otrzymywania renty socjalnej jest więc posiadanie orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy oraz jednocześnie powstanie naruszenia sprawności organizmu powodującego niezdolność do pracy w okresach wskazanych w art. 4 ustawy o rencie socjalnej. Renta socjalna jest zatem świadczeniem przyznawanym osobom niemającym szansy - z racji wcześniej powstałej niemożności wykonywania pracy zarobkowej - uzyskiwania własnych dochodów ani wypracowania świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Świadczenie to stanowi wyraz szczególnej troski państwa o takie osoby.

Jeśli chodzi o zmiany w ustawie o rencie socjalnej należy zauważyć, że inicjatywa ustawodawcza w tym zakresie należała do obywateli – obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej został złożony w Sejmie RP IX kadencji, a Sejm RP X kadencji podjął prace nad tym projektem.

Uchwalona w dniu 27 września 2024 r. ustawa o zmianie ustawy o rencie socjalnej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz.1615) wprowadza dodatek dopełniający w wysokości 2520 zł, przysługujący osobie uprawnionej do renty socjalnej, będącej całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji. Kwota dodatku będzie waloryzowana. Ponadto, ustawa zawiera zmianę zasad łączenia renty socjalnej z rentą rodzinną poprzez podniesienie limitu łącznej kwoty obu świadczeń do 300% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Ustawa wejdzie w życie 1 stycznia 2025 r., zaś wypłata dodatków dopełniających rozpocznie się w maju 2025 r.

Dofinansowanie, o którym mowa w art. 26a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.), stanowiące pomoc publiczną, udzielane jest jako subsydium płatcowe na

zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych, o którym mowa w art. 33 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r., uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.). Normowana tym rozporządzeniem pomoc w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych ma na celu zachęcenie przedsiębiorców do zwiększenia poziomów zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami, zapewniając im częściową, a nie całkowitą refundację kosztów płacy pracowników niepełnosprawnych. Z tego względu wzrost minimalnego wynagrodzenia nie musi pociągać za sobą automatycznie podniesienia kwot wsparcia. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 w art. 33 ust. 5 stanowi również, że intensywność pomocy nie może przekroczyć 75% kosztów płacy. Państwa członkowskie nie mogą dopuścić do przekroczenia tego progu.

Obecnie procedowany jest projekt ustawy zwiększającej kwotę bazową dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, zgłoszony do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów i wpisany pod numerem UD55. W projekcie ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zaproponowano podniesienie kwot dofinansowania wynagrodzeń osób niepełnosprawnych do wysokości:

- w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności: 2760 zł (obecnie 2400 zł);
- w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności: 1550 zł (obecnie 1350 zł);
- w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności: 575zł (obecnie 500 zł).

Dodatkowo, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, którym orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych (czyli dla osób ze schorzeniami szczególnymi), kwoty te podwyższa się do następującej wysokości:

- w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności: 1380 zł (obecnie 1200 zł);
- w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności: 1035 zł (obecnie 900 zł);
- w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności: 690 zł (obecnie 600 zł).

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Łukasz Krasoń

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/